

v8 Ville JamesBondisback

Κυριακή 26 Σεπτεμβρίου 2021 | Documento

Τζον Κυριάκου

Κυνηγήθηκα
πολύ από τη CIA

Μια συζήτηση με τον πρώην πράκτορα της μυστικής υπηρεσίας των ΗΠΑ σχετικά με τη δράση του σε όλο τον κόσμο

Συνέντευξη στην **Εμυ Ντούρου**

Η ζωή του Ελληνοαμερικανού Τζον Κυριάκου, πρώην πράκτορα της CIA, δεν έχει καθόλου το λούστρο του κινηματογραφικού Τζέιμς Μποντ. Στρατολογήθηκε στη μυστική υπηρεσία από καθηγητή του ενώ σπούδαζε ακόμη στο πανεπιστήμιο. Η πρώτη του αποστολή, τον Ιανουάριο του 1990, ήταν στο Ιράκ «γιατί τίποτε δεν γινόταν εκεί» και θα μπορούσε να εκπαιδευτεί σε ελεγχόμενο περιβάλλον προτού μεταφερθεί κάπου με μεγαλύτερο ενδιαφέρον, όπως στα Βαλκάνια. Λίγους μήνες μετά το Ιράκ εισέβαλε στο Κουβέιτ και ο Κυριάκου έγινε ένας από τους πιο περιζήτητους αναλυτές της CIA. Υπήρξε δύο φορές στόχος δολοφονίας: η μία στην Ελλάδα από τη «17 Νομβρίου», κατά τη δολοφονία του Βρετανού στρατιωτικού ακολούθου Σίβεν Σόντερς, και η δεύτερη στη Μέση Ανατολή.

Μετά την επίθεσή της 11ης Σεπτεμβρίου στο World Trade Center βρέθηκε στο Πακιστάν για να αναλάβει αντιτρομοκρατικές επιχειρήσεις. Εκεί συνέλαβε τον τρίτο στην ιεραρχία της Αλ Κάιντα Αμπού Ζουμπάινα. Η σύλληψη αυτή τον έφερε αντιμέτωπο με τις μεθόδους βασανισμού που εφαρμόζε η CIA και παρατίθηκε. Λίγα χρόνια μετά αποφάσισε να μιλήσει δημοσίως με αποτέλεσμα να κυνηγηθεί από την υπηρεσία, να καταστραφεί οικονομικά και εντέλει να φολακιστεί με την κατηγορία της παραβίασης του νόμου σχετικά με την προστασία της ταυτότητας των υπαλλήλων των μυστικών υπηρεσιών. Με τον Τζον Κυριάκου μιλήσαμε μέσω Skype για όσα έζησε κατά τις τελευταίες δεκαετίες.

Πώς είναι η καθημερινότητα ενός πράκτορα;

Συναρπαστική. Μου άρεσε τόσο που αναπομολούσα κάθε πρωί να πάω στη δουλειά. Απολαμβάνα κάθε λεπτό. Μου άρεσε να γνωρίζω τα πράγματα εκ των έσω, να είμαι ενημερωμένος. Να πηγαίνω

στο γραφείο και να βρίσκω τις αναφορές και τα μηνύματα που μου είχαν σταλεί κατά τη διάρκεια της νύχτας από όλο τον κόσμο. Ακόμη και το να δουλεύω ως αναλυτής ήταν συναρπαστικό. Όταν άρχισα να συμμετέχω στις επιχειρήσεις έγινε ακόμη πιο ενδιαφέρον γιατί έπρεπε να πείσω ανθρώπους να διαπράξουν προδοσία ή κατασκοπεία μόνο και μόνο επειδή με συμπαθούσαν.

Ποιο είναι το κλειδί για να διαβάσετε τους ανθρώπους; Προσπαθείτε να γίνετε αρεστός σε αυτούς;

Ναι, αυτό είναι το κλειδί. Πρέπει να γίνεις φίλος με τον άλλον και τις περισσότερες φορές τον θεωρείς αληθινό σου φίλο. Μου άρεσαν πραγματικά οι περισσότεροι «στόχοι» μου. Στην πορεία αναζητάς αυτό που χρειάζεται ο άλλος. Κάτι που μπορείς να του παρέχεις. Στην ουσία ψάχνεις να βρεις τα τρωτά του σημεία. Αν για παράδειγμα μισεί τον εργοδότη του, αν θέλει να πάρει εκδίκηση από εκείνον, αν χρειάζεται χρήματα. Το 90% των περιπτώσεων αφορά το χρήμα. Ίσως θέλει το παιδί του ή το εγγόνι του να φοιτήσει σε πανεπιστήμιο των ΗΠΑ. Μπορούμε να το κάνουμε. Οποιο πανεπιστήμιο θέλουν. Κάποιοι άλλοι το κάνουν για τη συγκίνηση που προσφέρει η επαφή με έναν κατάσκοπο. Τους γοητεύουν οι μεταμεσονόμιες συναντήσεις σε έρημες τοποθεσίες.

Λειτουργείτε δηλαδή σαν καθρέφτης στις ανάγκες τους;

Απολύτως. Αυτός είναι ένας πολύ καλός τρόπος για να το περιγράψω. Ποτέ δεν το σκέφτηκα έτσι. Αλλά πραγματικά είναι ο καλύτερος τρόπος να το πούμε. Εντοπίζεις τις ανάγκες τους πολύ νωρίς και παίζεις με αυτές.

Ποιο είναι το ψυχολογικό προφίλ ενός πράκτορα της CIA;

Ο ψυχίατρος της CIA μου είπε κάποια στιγμή ότι η υπηρεσία ενδιαφέρεται να προσλάβει άτομα που έχουν κοινωνιοπαθτικές τάσεις,

αλλά όχι κοινωνιοπαθείς. Οι κοινωνιοπαθείς δεν έχουν συνείδηση, θα πατήσουν πάνω σου προκειμένου να ηγηθούν, θα πουν ψέματα, θα εξαπατήσουν, θα κλέψουν και μετά θα περάσουν χωρίς κανένα πρόβλημα το τεστ πολυγράφου (ο.σ.: ανικνευτής ψεύδους) επειδή δεν έχουν την ικανότητα να μεταληθούν ή να νιώσουν τύψεις. Οσοι έχουν κοινωνιοπαθτικές τάσεις έχουν την ικανότητα να νιώσουν τύψεις, αλλά τους αρέσει να κινούνται στις γκριζές ζώνες της ηθικής και του νόμου.

Κατά τη διαδικασία της αίτησής μου έπρεπε να απαντήσω σε διάφορες ομάδες ερωτήσεων. Σε μια από τις ερωτήσεις που μας έκανε ο εκπαιδευτής υποτίθεται ότι πρέπει να αποκτήσεις ένα έγγραφο από το γραφείο ενός οικονομικού ακολούθου της Μαλαισίας και έτσι αρχίζεις να δουλεύεις προπαθώντας να το καταφέρεις. Τον βγάξεις για φαγητό και οι γυναίκες σας γίνονται φίλες, γιατί πραγματικά χρειάζεσαι αυτό το έγγραφο. Και συνειδητοποιείς ότι δεν υπάρχει περίπτωση να τον στρατολογήσεις. Δεν έχει τρωτά σημεία και είναι πολύ πατριώτης. Τι κάνει σε αυτά την περίπτωση; Κάποιοι από τους άλλους υποψήφιους πράκτορες είπε ότι θα συνέχιζε να δουλεύει προσπαθώντας να τον πείσει. Και όλοι οι υπόλοιποι συμφώνησαν μαζί του. Σήκωσα τότε το χέρι μου και είπα ότι θα παραβίαζα το γραφείο του και θα το έκλεβα. Αυτό είναι κοινωνιοπαθτική τάση. Ένα κανονικό άτομο δεν θα έμπαυε σε μια πρεσβεία να κλέψει ένα έγγραφο. Όμως εμείς πείθουμε τον εαυτό μας ότι είμαστε οι καλοί και δουλεύουμε για το καλό της χώρας.

Ποια ήταν η σχέση σας με τον Γκαστ Αβράκωτο;

Ήταν ο μέντοράς μου, ο δάσκαλός μου όταν άρχισα να παίρνω μέρος σε επιχειρήσεις. Την πρώτη επαπεία της καριέρας μου ήμουν αναλυτής και μετά πέρασα στις επιχειρήσεις και τότε τον γνώρισα και έγινε ένα από τα σημαντικότερα πρόσωπα της ζωής μου.

Ο INFO
Το βιβλίο «Φυλακισμένος πράκτορας - Πώς η CIA με δίδαξε να επιβιώνω στη φυλακή» του Τζον Κυριάκου κυκλοφορεί από τις Εκδόσεις Πατάκη

As time goes by...

Home, sweet home

ΤΑΙΝΙΑ «Τζέιμς Μποντ, πράκτορας 007 εναντίον Δρος Νο» (Dr. No) **ΧΡΟΝΙΑ** 1962
TYPICAL BRITISH Διαμέρισμα στο Τσέλσι του Λονδίνου
INTRO Στην Wellington Square στον αριθμό 30 βρίσκεται το σπίτι στο οποίο διαμένει ο 007. Οχι ακριβώς ένα σπίτι εργενή που σπατάλη τον περισσότερο χρόνο του σε επικίνδυνες αποστολές σε όλο τον κόσμο. Τουλάχιστον του παρέχει την επιφώση μιας καθημερινής κανονικότητας

«Ο ψυχίατρος της CIA μου είπε κάποια στιγμή ότι η υπηρεσία ενδιαφέρεται να προσλάβει άτομα που έχουν κοινωνιοπαθητικές τάσεις, αλλά όχι κοινωνιοπαθείς»

Παρ' όλα αυτά δεν συμφωνούσατε πολιτικά μαζί του, έτσι δεν είναι;
Καθόλου. Δεν συμφωνούσαμε σε τίποτε. Ο Γκαιο ήταν φασίστας, κουντικός. Και δεν απολογήθηκε ποτέ γι' αυτό. Αγαπούσε τον φασισμό. Και αυτό δεν το κατάλαβα ποτέ, όπως και κανένας άλλος συνάδελφός μας. Ήταν ένα από τα αστεία του γραφείου μας, αν και ο ίδιος το έβλεπε πολύ σοβαρά. Κρατούσε επαφή με τα παιδιά των στελεχών της χούντας, ακόμη και μετά τη φυλάκιση ή τον θάνατο των πατεράδων τους.

Έχετε πει κατά καιρούς ότι πολιτικά είστε προοδευτικός. Πώς γίνεται κάποιος με τη δική σας πολιτική τοποθέτηση να γίνει μέλος μιας μυστικής υπηρεσίας η οποία έχει εμπλακεί μεταξύ άλλων στα πραξικοπήματα της Λατινικής Αμερικής;

Προτού ξεκινήσω να εργαζόμαι για τη CIA ζήτησα μέσω φίλων να συναντηθώ με αξιωματούχους της υπηρεσίας που επίσης είναι προοδευτικοί. Και ξεκαθάρισα ότι ενδιαφερόμουν να υπηρετήσω τη χώρα μου και να γυρίσω τον κόσμο, αλλά δεν ήθελα να εμπλακώ σε εγκλήματα πολέμου, εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας και παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Τους εξήγησα ότι αν εξακολουθούσαν να συμβαίνουν όλα αυτά δεν με ενδιέφερε να καταταγώ. Και με διαβεβαίωσαν ότι όλα αυτά ανήκαν στο παρελθόν, πως αυτές οι εποχές τελείωσαν όταν έληξε η θητεία του Ρόναλντ Ρίγκαν. Ήμουν ήδη δύο-μια χρόνια στη CIA όταν ο Μπιλ Κλίντον έγινε πρόεδρος και ζήτησε εκκαθάριση. Η CIA δηλαδή είχε εντολή να απολύσει όσους είχαν παραβιάσει τα ανθρώπινα δικαιώματα στο παρελθόν. Κυριολεκτικά απολύθηκαν από το ένα τρίτο των στελεχών που στρατολογήσαν νέα μέλη. Και θυμάμαι να σκέφτομαι ότι ο Λευκός Οίκος σέβεται πραγματικά τα ανθρώπινα δικαιώματα και πόσο σωστή ήταν η απόφασή μου. Μετά όμως συνέβη η 11η Σεπτεμβρίου και τα πάντα άλλαξαν οριστικά.

Πιστεύετε ότι η CIA μπορεί να ενεργεί αυτόνομα, δηλαδή χωρίς την εντολή της αμερικανικής κυβέρνησης;
Πολύ δύσκολη ερώτηση. Ναι, το πιστεύω. Είναι εξαιρετικά ασυνήθιστο λόγω της πιθανότητας να συμβεί αυτό που λέμε «blowback», να υπάρξουν δηλαδή ανεπιθύμητες συνέπειες από την επιχείρηση. Όταν συμβαίνει αυτό πρέπει να γίνεται αναφορά στις επιτροπές πληροφοριών του Κοινοβουλίου και της Γερουσίας στο Καπιτώλιο - εκείνοι εποπτεύουν τις επιχειρήσεις της CIA. Και τότε είναι που κάποιος απολύονται, διώκονται. Είναι σίγουρο ότι μπορούν να δράσουν αυτόνομα, σχεδόν ποτέ όμως δεν το κάνουν. Αυτό δεν σημαίνει ότι δεν έχουμε κοινωνιοπαθείς στον Λευκό Οίκο που θέλουν να τους χρησιμοποιήσουν ώστε να ανατρέψουν κυβερνήσεις, να δολοφονήσουν ηγέτες και να διαβάλουν εκλογικές διαδικασίες. Το κάνουν. Το κάνουν γιατί στις περισσότερες περιπτώσεις έχουν εντολή να το κάνουν.

Τον Μάρτιο του 2002, κατά τη θητεία σας στο Πακιστάν, συλλάβατε τον Αμπού Ζουμπάινα. Τι συνέβη μετά τη σύλληψή του και καταλήξατε να εγκαταλείψετε τη CIA;

Γύρισα στα κεντρικά της CIA στα μέσα Μαΐου του 2002 και με ρώτησαν αν ήθελα να εκπαιδευτώ στις τεχνικές βασανιστηρίων. Αρνήθηκα, ήμουν το μόνο άτομο μεταξύ 14 που αρνήθηκε και την ίδια στιγμή κάποιος συνάδελφος στράφηκε εναντίον μου. Όταν ήρθε η ώρα της προαγωγής με προσέπερασαν, ενώ μου έδωσαν το παρατσούκλι «ο τύπος των ανθρωπίνων δικαιωμάτων», όχι επαινετικά. Είχα τότε έναν υποστηρικτή σε υψηλή θέση και έτσι έγινα ειδικός σύμβουλος του αναπληρωτή διευθυντή επιχειρήσεων της CIA. Και σε αυτήν τη δουλειά είδα κυριολεκτικά όλα όσα έκανε η CIA σε όλο τον κόσμο και ήξερα από την αρχή ότι αυτό το πρόγραμμα βασανιστηρίων ήταν λάθος.

Γιατί επιλέξατε να μιλήσετε για όλα αυτά στην τηλεόραση;
Ελλικρινά, περίμενα. Περίμενα κάποιον να έρθει και να πει κάτι γι' αυτό το πρόγραμμα βασανιστηρίων. Δεν ήρθε κανείς. Στο μεταξύ παρατίθηκα από τη CIA το 2004. Εντέλει, το 2007 και ενώ κανείς δεν είχε πει τίποτε, μου τηλεφώνησε ο Μπράιαν Ρος από το ABC και μου ζήτησε να κάνουμε μια συνέντευξη με θέμα κάποιες κατηγορίες που δεν ήταν αληθείς. Έτσι αποφάσισα να ήγω στο ABC και να πω την αλήθεια.

Τι σημαίνει πρακτικά να βρίσκεστε απέναντι από τη CIA;
Δεν είναι κάτι που μπορείς να κάνεις ελαφρά τη καρδιά. Αν πας κόντρα στη CIA, η ζωή σου αλλάζει. Αν τους χτυπήσεις και τους βλάψεις, θα σε βλάψουν κι εκείνοι. Το έμαθα όταν με κατηγορήσαν για κατασκοπεία - συγκεκριμένα τρεις ήταν οι κατηγορίες για κατασκοπεία. Αυτό θα μπορούσε να επιστρέψει μέτρα και θανατική ποινή. Φυσικά δεν είχα διαπράξει κατασκοπεία και οι κατηγορίες αποσυρθηκαν, αλλά μέχρι τότε είχα χρεοκοπήσει. Δεν θα δουλέψω ποτέ ξανά στην κυβέρνηση. Δεν θα δουλέψω ποτέ ξανά σε μεγάλες εταιρείες στις ΗΠΑ. Η γυναίκα μου, η οποία ήταν ανώτερη αξιωματικός της CIA, με εγκατέλειψε, χωρίσαμε. Ξέρουν λοιπόν πως να σε βλάψουν και πρέπει να είσαι προετοιμασμένος για πραγματικό πόλεμο. Με υπερφάνεια λέω ότι κληρονομήθηκα πολύ από τη CIA. Και από όλο αυτό βγήκα πιο δυνατός. Δεν μετανιώνω, χαίρομαι που τα έβαλα μαζί τους. Κάποιος έπρεπε να μιλήσει. Διέπρωταν εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας. Και ήταν παράβαση τόσο του αμερικανικού όσο και του διεθνούς δικαίου.

Φοβάστε για τη ζωή σας;
Οχι. Για κάποιο διάστημα φοβόμουν, όχι πλέον. Κατέληξα στο συμπέρασμα ότι αν κινούμουν στη δημόσια σφαίρα, αν έγραφα, μιλούσα, έδινα συνεντεύξεις, εμφανιζόμουν στην τηλεόραση δεν θα μου έκανε κανείς κάτι, γιατί αν κάτι πήθαινα θα έλεγα από πολύ κόσμο.